

IŠPLĖSTINIS PAMOKOS PLANAS

1. INFORMACIJA APIE PAMOKĄ

Mokykla	Utenos Saulės gimnazija
Studentas, vedantis pamoka	Lukas Bernotas
Klasė, mokinių skaičius pamokoje	10 klasė
Pamokos tema	Trys ultimatumai Lietuvai
Pamokos vedimo data	2026-01-21
Pamokos tikslas	Atskleisti, kaip 1938–1940 m. ultimatumai lėmė Lietuvos nepriklausomybės praradimą ir parodyti Lietuvos padėtį Antrojo pasaulinio karo pradžioje.
Uždavinys/-iai	1. Išsiaiškinti Lenkijos, Vokietijos ir SSRS ultimatumų priežastis ir turinį. 2. Paaiškinti, kaip ultimatumai paveikė Lietuvos politinę padėtį. 3. Suprasti ultimatumų reikšmę Lietuvos nepriklausomybės praradimui.
Uždavinio/-ių pasiekimo vertinimo kriterijai	1. Mokiniai geba įvardyti tris ultimatumus ir jų datas. 2. Mokiniai paaiškina ultimatumų pasekmes Lietuvos valstybei. 3. Mokiniai aktyviai dalyvauja pamokos veiklose ir diskusijoje.
Ugdomos kompetencijos	Pažinimo, komunikavimo, pilietiškumo
Pamokos situacija, kontekstas	Mokiniai jau yra išnagrinėję Antrąjį pasaulinį karą pasauliniu mastu. Šioje pamokoje dėmesys skiriamas Lietuvos padėčiai karo pradžioje ir tarptautinių įvykių poveikiui Lietuvos nepriklausomybei.

2. PAMOKOS EIGA

Pamokos dalys ir laikas*	Siekiami pamokos uždaviniai	Naudojamos priemonės, mokymo(si) metodai, strategijos	Mokymo(si) veikla pamokoje	Mokymosi pasiekimų, užduočių įvertinimo būdai
Įvadinė dalis	<i>Supažindinti mokinius su pamokos tema, suaktyvinti turimas žinias apie Antrąją pasaulinę karą, įtraukti mokinius į pamokos veiklas.</i>	Pokalbis, klausimų–atsakymų metodas	Mokytojas pristato pamokos temą ir tikslą, užduoda klausimą „Kas yra ultimatumas?“, mokiniai pateikia savo atsakymus, aptariama pamokos eiga.	Žodinis mokinių atsakymų įvertinimas, aktyvumo stebėjimas.
Pagrindinė dalis	1. Išsiaiškinti 1938–1940 m. ultimatumų priežastis ir turinį. 2. Suprasti, kaip ultimatumai paveikė Lietuvos politinę padėtį. 3. Įvertinti ultimatumų reikšmę Lietuvos nepriklausomyb	Aiškinimas, darbas su skaidrėmis, diskusija, analizė.	Mokytojas pristato Lenkijos, Vokietijos ir SSRS ultimatumus, paaiškina jų turinį ir pasekmes. Mokiniai klausosi, atsako į klausimus, dalyvauja diskusijoje apie Lietuvos pasirinkimus.	Mokinių atsakymai į klausimus, diskusijos vertinimas, gebėjimas įvardyti ultimatumų pasekmes.

	ės praradimui			
Baigiamoji dalis ir mokinių pasiekimų vertinimas/įsi vertinimas	Apibendrinti pamokos medžiagą ir įvertinti mokinių supratimą.	Apibendrinamasis pokalbis, refleksija.	Mokytojas kartu su mokiniais apibendrina pamoką, pakartoja pagrindines išvadas, mokiniai įsivertina, ką sužinojo.	Žodinis įsivertinimas, mokytojo apibendrinamasis vertinimas.

*Nurodyti kiek laiko skiriama kiekvienai pamokos daliai

PAMOKOS PLANO VERTINIMAS

Vertinimą atlieka praktikos mentorius

Studento/ės gebėjimų vertinimas	Galimas balų skaičius	Bendras balas
Mokymosi uždavinio formulavimo aiškumas	1	1
Pamokos turinio ir pasirinktų priemonių dermė su suformuluotu uždaviniu	2	2
Pasirinktų mokymo(si) metodų adekvatumas ir dermė su pamokos turiniu	2	2
Pamokos struktūrinių dalių trukmės suplanavimo adekvatumas	1	1
Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijų suformulavimas	2	2
Pasirinktų vertinimo ir įsivertinimo būdų atitikimas vertinimo kriterijams	2	2
Bendras balas	10	10

Vertintojo rekomendacijos ir pastebėjimai apie parengtą planą ir jo įgyvendinimą:

Vertintojas

(Parašas)

Audronė Mikalaičiūnienė, mėtoslinė
(Vardas, pavardė, dėstomas dalykas, kvalifikacinė kategorija)

Studentas(ė)

(Parašas)

Dukas Bernotas
(Vardas, pavardė)

Ultimatumai Lietuvai (1938–1940)

Pamokos klausimai

Kas yra ultimatumas?

Kokie ultimatimai buvo pateikti Lietuvai 1938–1940 m.?

Kaip šie ultimatimai paveikė Lietuvos nepriklausomybę?

Kas yra ultimatumas?

Ultimatumas – tai vienos ar kelių valstybių kitai valstybei pateiktas reikalavimas, kuriame grasinama sankcijomis ar kitomis priemonėmis, jei reikalavimas nebus įvykdytas per nustatytą laiką.

Lenkijos ultimatus
1938 kovo 17 d.

Vokietijos ultimatus
1939 kovo 20 d.

SSRS ultimatus
1940 birželio 14 d.

Lenkijos ultimatumas Lietuvai 1938 03 17

- ❖ **Tikslas:** Lenkija siekė sureguliuoti santykius su Lietuva, didėjant Vokietijos karinei grėsmei.
- ❖ **Reikalavimas:** Iki 1938 kovo 31 be jokių išlygų užmegzti diplomatinius santykius su Lenkija
- ❖ **Atsisakius** – grėsmė imtis „numatytų priemonių“ (galimas karas).

Atsakymas turėjo būti pateiktas per 48 valandas.

Lietuvos sprendimas: 1938 kovo 19 ultimatumas priimtas, įvertinus tarptautinę padėtį ir patarimus iš užsienio.

Pasekmė: 1938 kovo 31 užmegzti diplomatiniai santykiai.

Lenkijos spauda skelbia, kad Lietuva priėmė ultimatumą (laikraščio *Express Poranny* specialusis priedas 1938 03 19)

Vokietijos ultimatumas Lietuvai 1939 03 20

- ♦ **Tikslas:** Vokietija siekė susigrąžinti Klaipėdos kraštą ir sustiprinti savo strategines pozicijas Baltijos jūros regione.
- ♦ **Reikalavimas:** Nedelsiant perduoti Klaipėdos kraštą Vokietijai ir išvesti Lietuvos administraciją bei kariuomenę.
- ♦ **Atsisakius** – grėsmė panaudoti karinę jėgą.

Ultimatus niekada nebuvo surašytas ant popieriaus ir neturėjo konkretaus termino.

Lietuvos sprendimas: 1939 kovo 22 ultimatus priimtas, atsižvelgus į nepalankią tarptautinę padėtį ir karinės paramos nebuvimą.

Pasekmė: 1939 kovo 23 Klaipėdos kraštas perduotas Vokietijai.

Rytų Prūsija 1923–1939 m

Vadovaujate Lietuvos valstybei ir gaunate
tokį ultimatumą

Ultimatumas

Atlikti:

Atiduoti teismui vidaus reikalų ministrą ir Valstybės saugumo departamento vadovą.

Sudaryti ultimatumo teikėjui priimtina vyriausybę.

Įsileisti į valstybę neribotą užsienio kariuomenės kontingentą.

Neįvykdžius:

Pradedama karinė intervencija – kariuomenė jau telkiama prie sienos.

Kariniai daliniai įvedami į šalį įėga.

Valstybė praranda nepriklausomybę ir neutralumą.

Nebelieka galimybės vykdyti savarankišką užsienio politiką.

🕒 Atsakyti iki kitos dienos 10 val. ryto.

SSRS ultimatusas Lietuvai 1940 06 14

❖ **Tikslas:** SSRS siekė visiškai perimti Lietuvos politinę ir karinę kontrolę, įtraukiant Lietuvą į sovietinę įtakos zoną.

❖ **Reikalavimai:**

Sudaryti SSRS priimtina vyriausybę.

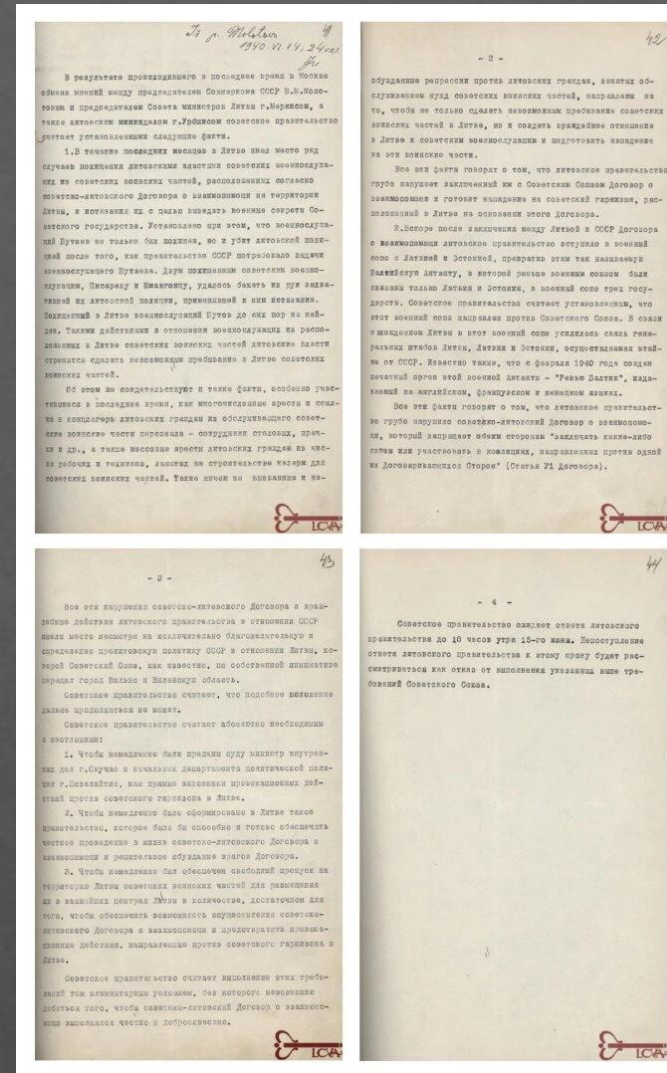
Įsileisti papildomus Raudonosios armijos dalinius į Lietuvos teritoriją.

Patraukti atsakomybėn vidaus reikalų ministrą ir Saugumo departamento vadovus.

❖ **Atsisakius** – grėsmė imtis karinių veiksmų.

Lietuvos sprendimas: 1940 m. birželio 15 d. ultimatusas priimtas, siekiant išvengti karo ir masinių aukų.

Pasekmė: 1940 m. birželio 15 d. Lietuvą okupavo SSRS kariuomenė; prarasta valstybės nepriklausomybė.

Sovietų Sąjungos ultimatusas Lietuvai (1940 06 14; Lietuvos centrinis valstybės archyvas)

Kas yra ultimatumas?

Kokie ultimatumai buvo pateikti
Lietuvai 1938–1940 m.?

Kaip šie ultimatumai paveikė Lietuvos
nepriklausomybę?